



POLITIETS
FELLESFORBUND



Årsmelding 2021



Dette er Politiets Fellesforbund

Politiets Fellesforbund er den største fagforeningen i politiet med flere enn 17 000 medlemmer, og vi organiserer medlemmer fra de fleste yrkesgrupper i hele justissektoren.

Politiets Fellesforbund er først og fremst en fagforening, og arbeidet for medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår står i en særstilling blant våre oppgaver. Vi vil bidra til å finne de gode løsningene i tråd med den norske modellens tradisjoner, og alltid jobbe for etterlevelse av våre medlemmers rettigheter. Forbundet er også en ansvarlig fagforening som er opptatt av politirollen og dens utvikling på den ene siden, og våre medlemmers lønns- og arbeidsvilkår på den andre siden. Vår oppfatning er at det er en nær sammenheng mellom disse, og det er derfor nødvendig at vi jobber både med å skape best mulig resultater for medlemmene, og for politiet som en viktig samfunnsaktør.

Politiets Fellesforbund har et svært godt utbygd tillitsvalgt-nettverk med godt skolerte tillitsvalgte på arbeidsplassene til hvert enkelt medlem, og vi bruker mye ressurser på kurs av våre tillitsvalgte.

Vårt sterke fellesskap gir trygghet for de ansatte, som igjen får bedre forutsetninger for å trygge befolkningen. Politiets Fellesforbund jobber i alle ledd for medlemmenes beste. Vi vil ivareta helheten for hvordan fremtidens politi skal være, både til det beste for hver eneste ansatt og for at Norges befolkning kan oppleve trygghet, lov og orden i samfunnet.



Lønn

Lønnsarbeidet i perioden

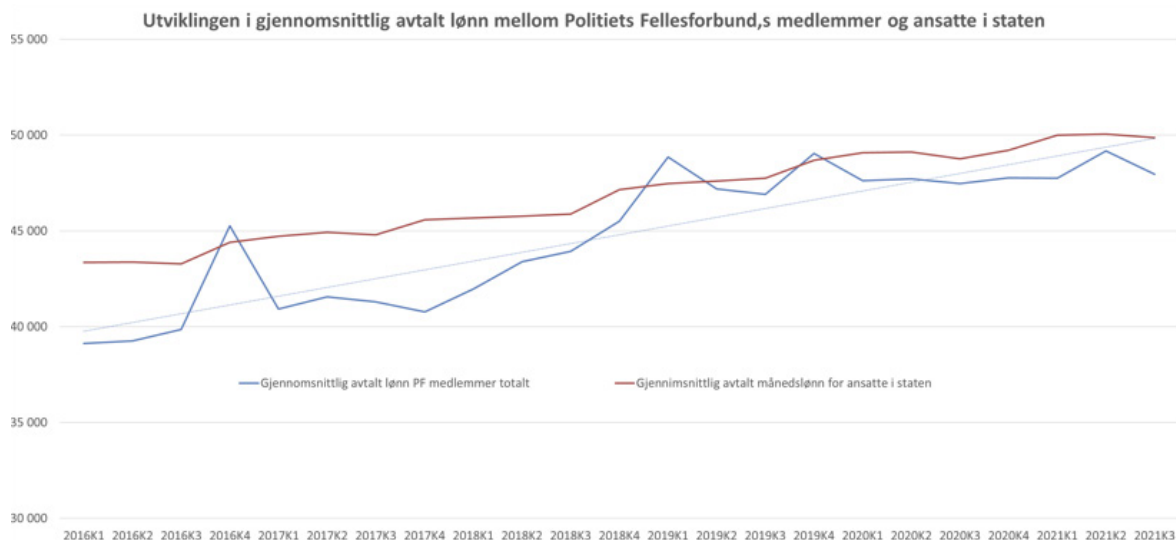
Lønn er Politiets Fellesforbunds viktigste sak. Forbundet har i 2021 jobbet tett opp mot sentrale parter, deriblant vår egen hovedsammenslutning Unio, for å skape et bedre grunnlag for lønnsutvikling for utdanningsgruppene i staten generelt og Politiets Fellesforbunds medlemmer spesielt. Mellomoppgjøret i 2021 ga en total ramme på i overkant av 2,7 prosent lønnsvekst, der glidningen ble beregnet til 0,3 prosent. Halvparten ble gitt som et sentralt tillegg, og halvparten ble fordelt lokalt. Lønnsveksten ble gitt som en blanding av kronetillegg og prosentvise tillegg. Deler av tilleggene hadde en lavtlønns- og likelønnsprofil.

Selve profilen var hverken innertier eller katastrofe for Politiets Fellesforbunds medlemsgrupper, men det var ikke et oppgjør som tilgodeså utdanningsgruppene i staten.

Lønnsarbeidet i 2021 har i hovedsak foregått langs to akser. For det første har Politiets Fellesforbund sentralt

jobbet med oppfølgingen av etterforskningsløftet, der 83 millioner friske lønnsmidler ble forhandlet for å styrke etterforskningsfeltet. I tillegg har oppfølging av den såkalte kompdag saken generert lønnsmidler både til etterbetaling og til bedre rammevilkår i fremtiden. For det andre har våre lokallag arbeidet med fokus på å generere lønns- og likning fortløpende gjennom året. Vi måler lønnsutviklingen vår ut fra hvordan vi ligger an i forhold til staten for øvrig. Tallene fra 4. kvartal 2021 foreligger ikke før i mars, og har ikke tatt opp i seg effekten av etterforskningsløftet og lokalt oppgjør. Grafen viser likevel en positiv utvikling – spesielt i et lengre perspektiv.

Per desember 2021 sonderer vi sammen med Unio stat inn mot Hovedtariffoppgjøret 2022. Sonderingene er knyttet til en diskusjon om hvilken tariffavtale tilhørighet som tjener våre medlemsgrupper best, og dette arbeidet vil fortsette inn i 2022.





Etterforskningsløftets fase 2

10. september 2020 – noe forsinket på grunn av koronasituasjonen – var det oppstart for fase 2 av etterforskningsløftet. En arbeidsgruppe med representanter fra arbeidsgiversiden, hovedsammenslutningene og verne-tjenesten ble nedsatt. Hensikten med arbeidet i arbeidsgruppen var å vurdere og fremme forslag til bruk av økonomiske incitament, for blant å imøtekomme etatens behov for etterforskningskompetanse, og de ansattes behov for konkurransedyktig avlønning og et internt karrieresystem som verdsetter kompetanse og erfaring.

Politiets Fellesforbund var representert med de samme fire deltagerne som i fase 1. Arbeidet var tenkt sluttført innen utgangen av 2020. Politiets Fellesforbund leverte to skriftlige innspill i henhold til fremdriftsplan og agenda. Deretter kom utsettelse fra Politidirektoratet. Politiets Fellesforbund etterlyste framdrift fra Politidirektoratet helt frem til sommeren 2021 uten at vi opplevde tilstrekkelig respons. Politiets Fellesforbund ba derfor om et hastemøte med justisminister Monica Mæland med bakgrunn i manglende fremdrift og resultatoppnåelse fra Politidirektoratets side.

8. juli 2021 møtte ledelsen i Politiets Fellesforbund og arbeidsgruppen justisministeren. Vi redegjorde for status i saken og våre klare forventninger om at de 83 millionene som var bevilget til etterforskningsløftet over statsbudsjett 2020, måtte brukes til lønn.

17. august – under Politiets Fellesforbunds debatt i Arendalsuka – kom nyheten om at Politidirektoratet om-disponerte 83 millioner til etterforskerlønn. 8. september behandlet den partssammensatte arbeidsgruppen forslaget om lønnsjustering innenfor etterforskningsfeltet i politidistriktene, Kripos og Økokrim. Hovedmålet var å styrke og beholde viktig kompetanse i kritiske funksjoner med følgende kriterier for hvilke ansatte som skulle justeres:

- Etterforskningsledere
- Andre sentrale roller innen etterforskning, dette inkluderer sivile med etterforskningsoppgaver (men ikke sivil straffesaksstøtte/annen støtte til etterforskningsfeltet)
- Påtalejurister som anses kritisk å beholde innen etterforskningsfeltet

Midlene ble gitt med virkningstidspunkt 1.11.21 og fikk med det en årsvirkning i 2021 på 13,8 mill. For 2022 ble helårsvirkningen 83 millioner.

Omdisponering av midler for 2021 ble tatt fra Politi-direktorates tekniske reserve.



Kompdag-saken

Den såkalte kompdag-saken startet våren 2016. Etter lang kamp og kort tid unna behandling i Arbeidsretten, inngikk Politiets Fellesforbund og arbeidsgiver forlik som fra 01.06.20 innebar at ansatte ville få kompdager også for blankdager som faller på helg- og høytidsdag. Forliket fjernet bestemmelsen i ATB til fordel for bestemmelsen i Hovedtariffavtalen, og vi fikk gjennom dette også presisert at eventuelle uenigheter heretter måtte avklares med Kommunal- og moderniseringsdepartementet og i tråd med praksis ellers i staten.

Etter forliket opplevde vi likevel at arbeidsgivere unnlot å kompensere en del av fridagene, nemlig dersom disse fridagene bestod av kombinasjoner av delvis ukedefri (UF) og delvis blankdag. Dette mente vi var feil og i strid med bestemmelsens intensjon. Forbundskontoret og lokallag påpekte standhaftig feilen for lokale arbeidsgivere, og vi vant til slutt fram gjennom at Politidirektoratet, etter dialog med Kommunal- og moderniseringsdepartementet og øvrige virksomheter i staten – endret arbeidsgivers forståelse i brev til etaten den 28. oktober 2021.

I brevet erkjente Politidirektoratet at praksis i staten er som vi hadde ment, og arbeidsgiver aksepterte dermed også tilbakebetaling i form av overtid for alle slike kompdager som altså ikke var gitt etter 01.06.2020. Samtidig ble også påpekt at denne turnusfridagsdefinisjonen betyr at ansatte som jobber på turnusfridager skal ha forhøyet overtidssats, også for de timene som ikke er merket med F/UF. Disse to elementene utgjør til sammen betydelige beløp for våre medlemmer og illustrerer viktigheten av landsmøtets etterlevelsvedtak og gevinstpotensialet i å påse at regelverket følges.

Stillingskodesaken

Den såkalte stillingskodesaken har vært et tema siden 2017, og handler om at arbeidsgiver, for å unngå særaldersgrense, tilsetter politifolk i sivile stillingskoder og deretter tildeler dem politigrad. Dette er en praksis som Politiets Fellesforbund hele tiden har påpekt at ikke bare er dårlig praksis, men også ulovlig.

Det har fra arbeidsgiver blitt lansert flere «kreative løsninger» i saken, som ikke har vært akseptable. Nåværende situasjon, med utstrakt bruk av stillingskoden «lensmann» fra 1. juli i 2021, har heller ikke vært en god løsning, og har bare bidratt til rot, avsporinger og et sammensurium uten like.

Politiets Fellesforbund har lenge vært svært tydelig i denne saken, og har også foreslått løsninger. Det vi har vært opptatt av hele veien er at man må forholde seg til lov- og avtaleverk. Mot slutten av 2021 opplevde vi bevegelse i saken, og at Politidirektoratet også var enig i at lov- og avtaleverk må ligge til grunn.

Politiets Fellesforbund er opptatt av at man revurderer gradssystemet i politiet, og at disse skal tydeliggjøre ledernivå og innhold. Politiets Fellesforbund går inn for et skille mellom myndighetsområdene politi og påtale. Det vil vi ta med inn i denne gjennomgangen. Vi skal bidra konstruktivt i arbeidet, og alltid kjempe for å sikre våre medlemmers rettigheter i arbeidslivet. Arbeidet er ventet ferdig i løpet av 2022.

Politiets Fellesforbund har også gjennom året gitt juridisk bistand til enkeltmedlemmer som har fått endret sin stillingskode.



Pensjon

Pensjonsforhandlingene går sin gang, og Politiets Fellesforbund har i 2021 hatt fokus på den forrige regjeringens arbeid med å endre loven om plikten til å gå av. Politiets Fellesforbund mener dette burde være en del av de pågående pensjonsforhandlingene mellom partene. Vi sendte inn våre innspill til Unio sitt hørings svar, hvor vi og Unio var svært kritiske til forslaget, og vi hadde flere møter med både regjeringsparti og opposisjonen for å stoppe en lovendring. Lovforslaget ble vedtatt juni 2021, og Politiets Fellesforbund har vært svært tydelig på at regjeringen med dette hoppet bukk over de planlagte forhandlingene på sær alder. Forbundet har jobbet mye politisk opp mot påtroppende regjering, og i Hurdalsplattformen «forpliktet» regjeringen seg til å reversere lovendringen.

I tillegg til politisk påvirkning for å sette Politiets Fellesforbund og Unio i en best mulig forhandlingsposisjon, har vi hatt flere møter i den interne pensjonsgruppen vår. Den gruppen er bredt sammensatt

av nåværende og tidligere tillitsvalgte, ekstern ekspertise og kommunikasjon. Gruppen diskuterer, kommer med innspill og vurderinger på hvordan Politiets Fellesforbund best kan jobbe strategisk med pensjonssaken.

Mange enkeltmedlemmer tar kontakt med forbundet for spørsmål av ulike karakter angående pensjon, men felles for dem alle er usikkerheten angående fremtidig utbetaling av pensjon og hvor stor reduksjonen blir. Forbundskontoret svarer opp så godt som mulig, men mange av spørsmålene er det Statens pensjonskasse som må svare på.

Fremtidig pensjon og pensjonssystem er en svært viktig og prioritert sak for Politiets Fellesforbund, og en del av våre medlemmers livslønn. Vi vil holde medlemmene orientert om progresjonen med de kommende forhandlingene.



Arbeidsvilkår

Arbeidstidsbestemmelser – nye ATB-forhandlinger

Arbeidstidsbestemmelsene for politiet (ATB) skulle etter planen reforhandles i 2021. Imidlertid ble alle parter enig om å forlenge avtalen med ett år som følge av den pågående koronapandemien. Nåværende avtale utløper derfor ved utgangen av året 2022.

Politiets Fellesforbund identifiserte etterlevelse av bestemmelsene i ATB som kritisk i den neste avtaleperioden. Dette ble svært tydelig på landsmøtet, og flere vedtak gjenspeiler dette.

- Politiets Fellesforbund skal på alle nivå arbeide for etterlevelse av lov- og avtaleverket. I tilfeller der arbeidsvilkårene utfordres skal det vurderes tiltak, i ytterste konsekvens rettslige skritt.
- Politiets Fellesforbund skal kreve at tjenestepanlegging fjernes som et av effektiviseringstiltakene.
- Politiets Fellesforbund skal arbeide for at ansatte i politiet skal sikres forutsigbare kollektive arbeidsplaner.

Referansegruppa og forhandlingsutvalget har hatt to møter og startet arbeidet med forberedelser til forhandlinger i 2022.

ATB-forum ble besluttet opprettet på lokallagsledersamling i juni og har siden hatt møter en gang i måneden. Hensikten med dette fora er å dele erfaringer og problemstillinger, og beslutte tolkningen og oppfølgingen av disse. Deltakerne møter med mandat fra sitt lokallag til å ta disse beslutningene.

Flere ATB-utvalgsmøter er avholdt, stort sett etter initiativ fra Politiets Fellesforbund.

Det er besluttet og iverksatt en kommunikasjonsstrategi for arbeidet med i 2021/2022 ATB, og det er også besluttet og iverksatt innledende arbeid med en rettslig forfølging av ATB §3-7. Arbeidet ledes av forbundssekretær Marius Bækkevar, og det brukes både interne og eksterne ressurser. Et samarbeid med Parat i denne saken er under oppstart.

Det er gjennomført opplæring i et stort flertall av lokallagene, både med og uten bistand fra Forbundskontoret. Det har vært en stor utvikling på opplæring og kompetanse vedrørende arbeidstid i lokallagene. Forbundskontoret har tatt initiativ til en oppfølging av pilot tjenestepanlegging for å være spesielt tett på en prosess som kan få stor betydning for våre medlemmer.

Forbundskontoret jobber tett med hovedverneombudet i alle saker vedrørende ATB, selv om dette ikke er formalisert på noen måte. Forbundets generelle tilnærming er å jobbe tett også med de andre organisasjonene. Erfaringen viser at vi stort sett har felles interesse i disse sakene.

Identitetsskjerming

Gjennom den politiske programpakken ble identitetsskjerming en av seks prioriterte saker frem mot stortingsvalget 2021. Fra februar 2020 og ut året gjennomførte forbunds-kontoret og lokallagene en rekke møter med politikere lokalt og sentralt for å fremme vårt syn i denne saken.

I januar 2021 ble prosjekt identitetsskjerming etablert. Prosjektet utarbeidet en rapport med god bistand fra eksternt rådgiver professor Thor Geir Myhrer.



I februar, da Stortinget behandlet «Politimeldingen», ble det politisk flertall (SV, Ap, Sp, FrP) for å sikre en bedre identitetsskjerming for politiansatte (anmodningsvedtak):

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med forslag til ny straffeprosesslov sikre full identitetsskjerming for politiansatte.»

I juni behandlet forbundsstyret prosjektrapporten og strategien utarbeidet av prosjektet. Saken er kompleks og krever systematisk og koordinert styring gjennom prosjektgruppen. Selv om anmodningsvedtaket gikk til regjeringen hadde vi liten forventning om at saken ville bli prioritert av daværende justisminister og regjering før stortingsvalget. Prosjektet bestemte derfor å utsette møte med justisminister til etter stortingsvalget i september.

23. september inviterte Politiets Fellesforbund til et samarbeid med Politidirektoratet. Vi ba om en prioritering av Politidirektoratets HMS-arbeid for å forebygge, håndtere og følge opp vold og trusler om vold mot etatens arbeidstakere samt sikre en bedre identitetsskjerming for politiansatte. 25. september mottok vi svar hvor Politidirektoratet takket for Politiets Fellesforbund sin invitasjon til et samarbeid om vold og trusler mot etatens arbeidstakere. Politidirektoratet deler forbundet sin bekymring om økende antall anmeldelser og ønsker å prioritere dette innenfor det systematiske HMS-arbeidet.

Utover høsten gjennomførte prosjektgruppen og ledelsen møter med Oslo politidistrikt enhet Øst ved enhetsleder John Roger Lund med flere, for å få mer kunnskap om Vestli-hendelsen. Til stede var også sjef for spesialenheten Terje Nybøe, Politidirektoratet ved HMS seksjonssjef, Rune Pedersen og Carsten Busch og politibetjent Ole Kristoffer Tveiten fra Vest politidistrikt.

Prosjektgruppen utarbeidet også en risikovurdering, interessentanalyse, arbeidspakker (WBS), en tids- og aktivitetsplan og milepæler.

Yrkesskadesaken

I 2017 vedtok landsmøtet at Politiets Fellesforbund skal arbeide for en bedre yrkesskadedekning for politiansatte. Januar 2018 ble det nedsatt en arbeidsgruppe i Politiets Fellesforbund som fikk mandat fra forbundsstyret til å gjennomføre og koordinere en rekke tiltak for å sikre måloppnåelse. Vi var klar over at saken var kompleks og krevde styring og koordinering over tid for å oppnå resultater. Gjennom en rekke aktiviteter klarte vi å påvirke politikere på Stortinget og deltagere i regjeringen. I oktober 2019 fikk vi signaler fra daværende justisminister Jøran Kallmyr om at arbeid skulle settes i gang. Imidlertid krevde det stor innsats både i 2020 og utover i 2021 for å komme i mål.

9. april 2021 ble Prop. 152 L (2020-2021) Endringer i politi-loven (erstatning for skader som skyldes pålagt trening med videre) behandlet i statsråd. 9. juni fikk yrkesskadesaken måloppnåelse da Stortinget vedtok ny lov som gir erstatning for skader som oppstår under politioperativ trening (Prop. 152 L (2020-2021)).

Her følger et sitat fra en stortingsrepresentant da saken ble behandlet i Stortinget: «Politiets Fellesforbund har kjempa for denne saka. Innsatsen deira har vore viktig for at Stortinget i dag kan korrigere det som har vore ei urettferdig ordning for politifolk i altfor lang tid».

En forskrift er under utarbeidelse og skal ut på høring. Vi forventer at arbeidet ferdigstilles før sommeren 2022. Først da vil loven tre i kraft og sanksjoneres av Kongen i statsråd.



Varsling

Politiets Fellesforbund er fornøyd med å ha bidratt til å sette varslingstematikken på dagsorden, men er samtidig ikke tilfreds før vi vet at det er trygt å varsle. Da trenger vi at tilstrekkelige systemer og rutiner er på plass for behandling og oppfølging, slik at vi kan anbefale våre medlemmer å varsle.

Politiets Fellesforbund har igjennom perioden jobbet iherdig politisk og inn mot Politidirektoratet for å få på plass evalueringer, både av varslingspraksisen og i saker. Politiets Fellesforbund har igjennom perioden satt søkelyset på behovet for opplæring, spesielt for undersøkelsesgrupper og foreslått løsninger for å dele kompetanse, ved at man for eksempel nedsetter nasjonale undersøkelsesgrupper. Forbundet mener det gjenstår mye for å sikre tilstrekkelig opplæring som sikrer en trygg og god håndtering av saker i etaten. Politiets Fellesforbund er opptatt av helhetlig oppfølging og venter spent på hva som skjer med varslingstematikken med ny regjering.

Politiets Fellesforbund mener det haster å få på plass et uavhengig varslersombud. Vår erfaring er at hovedutfordringen med håndtering og ivaretagelse i varslingssaker er at de som skal behandle sakene ikke er objektive, og det er manglende tillit til troverdig behandling av varselet. Ofte legges fokuset på person og involverte parter framfor selve varselet. Varslerne og omvarslede blir i manglende grad ivaretatt.

Politiets Fellesforbund erfarer til stadighet at et varsel om kritikkverdig forhold vurderes ut ifra om det er straffbart eller ei. Dette handler i stor grad om manglende kunnskap og kompetanse, men det handler også om kultur og ledelse.

Slik Politiet Fellesforbund ser det vil et ombud være det beste alternativet for å sikre en objektiv og habil behandling av varslingssakene. Et varslingsombud vil også kunne spare samfunnet for betydelige kostnader. Når feil begås gjentatte ganger og man ikke tar lærdom av det, så vil

det også i ytterste konsekvens tilsi at fundamentale rettsstatsprinsipper og verdier settes til side.

Politiets Fellesforbund er opptatt av at varslingssaker skal løses på lavest mulig nivå. Erfaring viser at ikke alle har forutsetninger for å håndtere saker innad i egen virksomhet, da fordrer det at samfunnet har mekanismer som kan sikre dette. En ekstern behandling av varsler kan både bidra til å skape tillit til behandling, og det kan bidra til å skape ro i virksomheten. Ekstern behandling kan også bidra til å gi varslere tro på at det å varsle om kritikkverdige forhold tas på alvor. Politiets Fellesforbund mener at et varslingsombud vil kunne sikre dette, og vil fortsette å jobbe for å at dette kommer på plass.

Nok et krevende Korona-år

Det norske samfunnet og hver enkelt av oss har også i 2021 opplevd et krevende år med korona. Politiets Fellesforbund er ikke definert som en samfunnskritisk funksjon, men vi har mange tusen medlemmer som er nettopp det.

Fra første stund ble Politiets Fellesforbunds målsettinger og rolle i pandemien stadfestet:

- Politiets Fellesforbund er først og fremst en fagforening for alle politiansatte, som skal ivareta sine medlemmers lønns- og arbeidsvilkår. Herunder trygge og sikre egne tillitsvalgte og ansatte.
- Politiets Fellesforbund skal være tilgjengelig og tilstede for sine medlemmer i en krevende tid.
- Politiets Fellesforbund skal bidra til å forebygge smittespredning, og hindre en svekket beredskap i norsk politi.



Forbundet fikk tidlig på plass plan for krisekommunikasjon, budskapsplattform og beredskapsplanverk. Ekstra faste og digitale møtepunkter, loggføring av aktiviteter, risikovurderinger, rutiner og retningslinjer for å forebygge og hindre smittespredning har vært faste tiltak gjennom de siste to årene.

Tillitsvalgte og verneombud har deltatt i råd og jevnlige møter og har vært tett på de ansatte, både i distrikt og særorgan, og i organisasjonen. Politiet og fagforeningen har ikke opplevd nevneverdig ressursvikt i perioden.

Politiets Fellesforbunds plassering- og disposisjonsråd gjennomførte hyppige møter, blant annet for å vurdere situasjonen og endringer i forbundets økonomi i perioden. Politiets Fellesforbund har solid økonomi.

På kurs- og opplærings siden har året i stort vært gjennomført digitalt, med unntak av noen gode fysiske gjennomføringer i høst.

Politiets Fellesforbund har vært til stede i media og vært en aktiv bidragsyter på ulike arenaer i Unio, i møter med de politiske partiene, departementer og Politidirektoratet for å nevne noen. Forbundet har bidratt til å få på plass en rekke tiltak som treffer samfunnet og etaten positivt, herunder krisepakker og suppleringsbrev med flere stillinger og styrking av de geografiske driftsenhetene.

Politimyndighet

Politiets Fellesforbund satt i 2021 ned en prosjektgruppe ledet av forbundsstyremedlem Håkon Moan som skal se nærmere på politimyndighetsspørsmålet. PF har et landsmøtevedtak som krever bestått politiskole/politihøgskole for å bli tildelt full politimyndighet.

Politimyndighet tildeles i kraft av stilling som politi og krever at vedkommende fyller de krav som settes til stillingen. Handlingsplikten som følger av politimyndighet stiller store krav til skikkethet, kompetanse, ferdigheter og menneskelige kvalifikasjoner. Dette handler om politiets totale beredskapskapasitet og det å kunne benytte makt på samfunnets vegne og/eller håndtere alvorlige hendelser. Politimyndighet er et stort og viktig tema med mange aktuelle elementer og avhengigheter som sammen må vurderes nøye. Betydningen av politimyndighet og forståelsen for hva den innebærer synes å være for lav blant mange viktige aktører, både internt i politiet og ellers i samfunnet. Særlig fremtredende er mangelen på forståelse for at det å inneha en politigrad også medfører ansvar for inngripen også på fritiden, 24 timer i døgnet og hele året, om nødvendig med makt. Nettopp dette ansvaret er en viktig del av grunnlaget for de særskilte betingelsene som følger med politistillinger.

Fremtidens politi

Trygghet og rettssikkerhet for deg
– et anstendig arbeidsliv for våre

Strand Café tirsdag 17.august kl. 13.00-14.00



Fremtidens politi

Fremtidens politi var en del av Politiets Fellesforbund sin politiske programpakke frem mot stortingsvalget 2021.

Fremtidens politi er et omfattende tema, som har blitt viet stor justispolitisk oppmerksomhet de senere årene. Lystad-rapporten, og stortingsmeldingen Meld. St. 29: Politimeldingen – et politi for fremtiden utfordrer samfunnets konsept om hva og hvem politiet bør være. Politiets Fellesforbund har utformet flere målbilder på hva vi mener bør kjennetegne norsk politi:

Disse målbildene er noe vi vier stor oppmerksomhet, for å sikre at fremtidens politi blir i stand til å tjene samfunnets forventninger og behov. I den kommende evalueringen av politireformen vil det være naturlig for oss å vurdere konklusjonen av evalueringen opp mot våre målbilder for å se om reformen har klart å leve opp til sine intensjoner.

- Innbyggerne skal oppleve at politiet er lokalt forankret gjennom å være desentralisert og integrert i lokalsamfunnet
- Innbyggerne skal oppleve en god hverdagsberedskap som er tuftet på forebygging, etterforskning og operative tjenester
- Innbyggerne skal oppleve et tilgjengelig og tilstedeværende politi
- Innbyggerne skal oppleve at politiet utvikler seg i takt med samfunnsutviklingen
- Politiansatte skal oppleve en åpen og ærlig kultur
- hvor det er reell medbestemmelse og et godt ytringsklima
- Politiansatte skal oppleve et høyt fokus på metodeutvikling og kvalitet
- Innbyggerne og politiansatte skal oppleve mangfold og likestilling
- Politiets Fellesforbund krever at det stilles krav til fullført og bestått politiskole/politihøyskole for tildeling av full politimyndighet. Det er behov for opprydding og klargjøring av myndighetsområdene, politimyndighet og påtalemyndighet



Bevæpning

Det er snart ti år siden Politiets Fellesforbund fattet vedtak om å arbeide for innføring av generell bevæpning av norsk politi. Dette vedtaket kom i kjølvannet av 22. juli, økende grad i bruk av terrorisme som virkemiddel i Vest-Europa og for å sikre tryggheten til de politioperative mannskapene i landet. I dag er Norge blant et fåtall av land i verden som ikke har generell bevæpning, og i Europa er det kun Norge, Storbritannia, Island og Irland som ikke har generelt bevæpnet politi. De siste årene har vært preget av flere lengre midlertidige bevæpningstillatelser som følge av økt trusselnivå; terrorhendelse ved Al-Noor moskeen, Kongsberg-tragedien, skytehendelsen på Bislet i 2021 for å nevne noen. Disse hendelsene sett i sammenheng krever at samfunnet på nytt tar stilling til behovet for generell bevæpning.

Politiets Fellesforbund har satt ned en prosjektgruppe ledet av politisk rådgiver Morten Mossin. Arbeidsgruppen er nedsatt, og prosjektet ruller for fullt i gang i 2022. Bevæpningsprosjektet skal jobbe for å skape økt oppmerksomhet i samfunnet, hos politikerne, og internt i etaten knyttet til behovet for å få på plass generell bevæpning. Det er ikke kun for tryggheten og sikkerheten til samfunnet ved akutte hendelser, men likeså handler dette om å skape en tryggere arbeidshverdag for de ansatte som hver dag opplever krevende og potensielt livstruende situasjoner.

Generell bevæpning var en del av Politiets Fellesforbund sin politiske programpakke frem mot stortingsvalget 2021.

Medbestemmelsesbarometeret

Medbestemmelsesbarometeret 2020 satte søkelys på faglig skjønn og tematiserte hvordan sterkere styring av politiet gjennom operasjonssentralene og flåtestyring påvirker oppgaveprioriteringen og den enkeltes opplevelse av kvalitet og integritet i arbeidet. I barometeret fra 2020 fremkom det at økt styring for patruljene kom inn gjennom standardisering, spesialisering og fragmentering av patruljenes generalistrolle, blant annet fordi grensene mellom forebygging, etterforskning og orden brytes ned.

I Medbestemmelsesbarometeret for 2021 har Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) satt søkelys på arbeidstid, arbeidstidsordninger og arbeidsbelastning i relasjon til kontroll og overvåking. Dette er tema hvor spenningene mellom arbeidsgivers styringsrett og medbestemmelse settes i spill. Mer konkret handler dette om hvordan endringer i arbeidsmiljøloven legger føringer for politiets arbeidstidsbestemmelser og rommet for tolkning, som igjen kan påvirke praktisering av bestemmelsen, ansattes medbestemmelse og samarbeidsklimaet mellom partene. Lanseringen av Medbestemmelsesbarometeret for 2021 finner sted på OsloMet den 15. februar 2022.



Sikkerhetsrutinene for sivilt ansatte

For de sivilt ansatte i politiet er det et overordnet mål å føle trygghet på arbeidsplassen. Politidistriktene skal tilrettelegge og drive sin virksomhet slik at det ikke oppstår skade på personell. Det slo den nye sikkerhetsrutinen for medarbeidere i sivile funksjoner fast da den ble sendt ut til politidistriktene og særorgan fra Politidirektoratet i begynnelsen av 2021. Kort tid senere sendte Politidirektoratet et nytt skriv som påpekte at disse rutinene kun er anbefalinger og opp til hver enkelt politimester å innføre. Politiets Fellesforbund har jobbet med denne saken over lang tid og vil fortsette med å følge opp distriktene der innføringen av lokal sikkerhetsrutine har stoppet litt opp. Det er viktig at de ansatte har et sikkert og forsvarlig arbeidsmiljø. Økonomi og stor arbeidsbelastning på HR-seksjonene kan ikke sette en stopper for dette ufravikelige kravet.

Fremtidens innkreving

Forprosjektet «Fremtidens innkreving» ble avsluttet desember 2021 etter ett år. Vegar Monsvoll var Politiets Fellesforbunds representant i styringsgruppen i for prosjektet, mens Øyunn Myklestul-Jensen satt som vara. I «Fremtidens innkreving» skal flere etater samarbeide om å skape bedre løsninger for brukere og det offentlige. Målet er å gjøre det enklere for brukerne å holde oversikt over egen økonomi, og dermed bidra til å forebygge gjeldskrav. Det skal også bli enklere for det offentlige å kreve inn. Hvis Stortinget vedtar å satse på utviklingsprosjektet, vil hovedprosjekt fase 1 starte fra januar 2022 til 2024.

Hovedlønnsprosessen

Denne saken gjelder i stor grad for våre medlemmer knyttet til lønn og ledelse. På sentral IDF 18. juni 2021 nådde Politiets Fellesforbund sitt mål om å få stanset prosessen - for å sikre involvering og en ordentlig prosess i prosjektet. Det har vært en rekke reaksjoner fra ansatte som har følt seg ført bak lyset. Beslutninger er tatt uten involvering og medbestemmelse for å nevne noe som Politiets Fellesforbund og de andre organisasjonene er samstemte om, og arbeidsgiver ga sin tilslutning. Underveis skal arbeidet diskuteres og behandles i styringsgruppen - hvor Politiets Fellesforbund har representasjon - for deretter et stykke ut i prosessen å komme tilbake til de formelle medbestemmesarenaene lokalt og sentralt.

Områdegjennomgangen

Regjeringen besluttet å gjennomføre en områdegjennomgang av Politi- og lensmannsetaten. Områdegjennomgangen er utført av Boston Consulting Group (BCG) på oppdrag fra Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet.

”Områdegjennomganger er et av regjeringens verktøy for å utrede og forberede strukturelle endringer i offentlig sektor, som kan gi fremtidig handlingsrom i budsjettene.”

BCG startet sitt arbeid med rapporten i april 2020. Politiets Fellesforbund ble ikke involvert eller informert før november 2020.



Områdegjennomgangen har vært tema på lokallagsledersamlinger, forbundsstyremøter, utvalgsmøter og fagmøter. Lokallagene har fått gode muligheter til å komme med sine innspill. Politiets Fellesforbund leverte sitt endelige innspill 23. februar 2021. Politiets Fellesforbund har jobbet med en rapport med forbundet sine synspunkter, som er med til politisk ledelse. Politiets Fellesforbund har også hatt møter med statsråden og statssekretæren, hvor forbundet har kommet med sine synspunkter og innspill.

Videre driver Politiets Fellesforbund sentralt med lobbyvirksomhet overfor politikere og andre sammenslutninger. Det blir spennende å se hvordan regjeringen velger å forholde seg til Politiets Fellesforbund sine innspill i den videre prosessen. Justisministeren lovet i møte 9. februar at organisasjonene skulle bli involvert i oppfølgingen av rapporten.



Året på forbundskontoret

Det har vært nok et annerledes år også for oss på forbundskontoret i Nydalen. Vi har stort sett vært på hjemmekontor gjennom hele året, med noen uker på forsommeren og tidlig høst med mer normal drift. Dette har naturligvis vært utfordrende, og forhåpentligvis blir 2022 et år hvor vi kan jobbe mer sammen i lokalene våre i Nydalen.

Vi har i 2021 fortsatt omorganiseringsprosessen i Politiets Fellesforbundsentralt. Gjennom medlemsundersøkelsen som ble gjennomført i 2018 og intervjuene av medlemmene i 2020 har vi fått mange tilbakemeldinger om hvordan medlemmene oppfatter sitt medlemskap i Politiets Fellesforbund. Formålet med omorganisering på kontoret er todelt;

1. «å komme tettere på lokallagene og medlemmene for å oppnå bedre måloppnåelse for Politiets Fellesforbund»
2. «avklare roller og tydeliggjøre ansvarsfordelingen og samhandlingen ved forbundskontoret for å sikre bedre arbeidsprosesser i organisasjonen»

Vi har fått på plass nye avdelinger med hver sin fagleder. Faglederne er en del av den utvidede ledergruppa og har ukentlige fellesmøter med generalsekretæren. Vi har også startet flere prosjektgrupper hvor kompetanse fra ulike fagavdelinger deltar. Dette vil bidra til bedre samhandling og ansvarsfordeling, og vi mener også dette vil gi bedre måloppnåelse. Arbeidet med omorganiseringen vil fortsette også i 2022.

I oktober gjennomførte vi et internseminar på Norefjell. Her var også omorganiseringen og ikke minst sosialt fremmende tiltak, etter over ett år uten å kunne møtes så mye, på agendaen. Det er ingen tvil om at hjemmekontorordningen er utfordrende for fellesskapsfølelsen og samholdet, og det var viktig å kunne samles og være i et felleskap igjen. Det gode arbeidet på internseminaret tas med inn i den videre omorganiseringsprosessen.

I november fikk vi endelig gjennomført Landsmøte 2020. Det var ikke bare enkelt å få til. Planen var at dette skulle arrangeres på The Edge i Tromsø, og etter å ha vært utsatt tre ganger på grunn av koronasituasjonen var vi sikre på at vi skulle kunne gjennomføre i november. Bare ett par uker før vi skulle nordover begynte smittetallene å stige kraftig nordpå, og etter hvert ble det innført tiltak som gjorde at vi ikke ville kunne samle alle delegatene om vi skulle gjennomføre landsmøte her. En imponerende innsats fra forbundskontoret, med kurs- og opplæringsansvarlig i spissen, fikk kastet om på planene, fant et hotell som kunne ta imot 200 personer på kort varsel, booket om alle delegatene og skapte et flott arrangement på få dager. Dette viser at Politiets Fellesforbund er en handlekraftig organisasjon som får ting til å skje.

I løpet av det siste året har vi fått på plass nye ansatte i flere av stillingene som har stått ledig i påvente av å komme lenger i den overnevnte omorganiseringsprosessen. Forbundssekretærene Mari Hauknes og Finn-Tore Pettersen, IT-medarbeider Tina Bisgaard og kurs- og møtekoordinator med resepsjonsansvar, Trude Marthinussen og regnskapsansvarlig Helena Andersen startet alle i 2021. Erlend Skeie Langeland sluttet dette året.



Juridisk bistand

Politiets Fellesforbund har i 2021 innført et nytt system for å registrere de sakene som går under våre retningslinjer for juridisk bistand og som gjelder enkeltmedlemmer. Systemet ble innført i august og vi jobber fortsatt med å få overvært alle sakene. Det er i år derfor ikke mulig å gi en statistikk over antall saker Politiets Fellesforbund har hatt på juridisk bistand i 2021, men dette vil være på plass til neste årsberetning. I det nye systemet for å registrere saker vil sakene blant annet registreres på sakstype og distrikt. Dette vil kunne gi oss en bedre oversikt over hvilken juridisk bistand vi gir og med mål om å få en bedre struktur på økonomien.

Kurs- og opplæring 2021

2021 startet med strenge koronatiltak for å opprettholde det gode kurstilbudet sentralt var kursene digitale fram til høsten 2021. Med digitale kurs ble det rom for flere deltagere per kurs, som medførte at totalt 255 tillitsvalgte fullførte første modul i grunnopplæringen i 2021. Det vil si nesten 20 prosent av organisasjonens tillitsvalgte. Grunnopplæringen for tillitsvalgte består av totalt fire moduler og tar for seg grunnleggende tillitsvalgts-opplæring og generell kunnskap om vår fagforening. Totalt 50 tillitsvalgte fullførte hele grunnopplæringen.

Tillitsvalgte med mer erfaring og som har fullført grunnopplæringen har i 2021 kunnet delta på spesialiseringskurs innen blant annet arbeidstidsbestemmelser (ATB), strategisk lønnsarbeid og forhandlingsledelse. Videre har Politiets Fellesforbund avholdt flere fagdager med dagsaktuelle temaer som for eksempel nedbemanning, trakassering og lokale lønnsforhandlinger.

Erfaringen og tilbakemeldingene på digitale kurs er positive, men gleden var likevel stor da det ble lettelser

i koronarestriksjonene og det på høsten ble mulig å arrangere fysiske kurs igjen. Med avstandsregler ble årets første fysiske lokallagsledersamling arrangert i Oslo i september med hovedtemaet «Fokus fremover sammen» og arbeidsprosesser. I tillegg ble det arrangert motivasjonskurs for kvinnelige tillitsvalgte på høsten. Det var ekstra gledelig å arrangere dette fysisk, siden det ble avlyst i fjor som følge av pandemien. Kurset er et positivt likestilling- og mangfoldstiltak som har som formål å motivere kvinnelige tillitsvalgte til høyere verv eller lederroller. Kurset ble stødig ledet av nyvalgt kurs- og opplæringsansvarlig og forbundssekretær, Finn Tore Pettersen.

Politiets Fellesforbunds opplæringsvirksomhet har som hovedmål å til enhver tid ha tillitsvalgte med rett kompetanse som ivaretar oppgavene til medlemmenes beste. Den røde tråden i opplæringsvirksomheten er medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår. Det arrangeres faglige sterke kurs både sentralt fra hovedkontoret, og lokalt i regi av lokallagene. Hvert lokallag får et eget budsjett med opplæring- og utviklingsmidler (OU-midler) som de forvalter selv i henhold til retningslinjer for bruk av disse midlene. Dette gir lokallagene lokal autonomi, og ordningen er godt mottatt i lokallagene.

Til tross for at også dette året har vært preget av pandemien, har Politiets Fellesforbund opprettholdt et godt opplæringstilbud til organisasjonens tillitsvalgte, men den har også medført noen endringer fra opprinnelig plan. Siden landsmøtet 2020 ble utsatt til høsten 2021, ble det besluttet at PF-Kongressen 2021 ble avlyst.



Rekruttering av nye medlemmer

Situasjonen med Covid 19 har gjort det krevende å rekruttere nye medlemmer inn til Politiets Fellesforbund. Likevel har Politiets Fellesforbund oppnådd en økning på **595 nye medlemmer i 2021** mot 550 nye medlemmer i 2020.

Vi har benyttet sosiale medier, som Snapchat, for rekruttering av politistudenter i Bodø, Oslo og Stavern som har gitt gode resultater. Rekrutteringsmodellen vi bruker opp mot studentene har vi også kjørt som en testpilot ut til politietaten via sosiale medier – med fokus på forsikringer – for å teste respons og interesse fra arbeidstakere og for å nå potensielle nye medlemmer i politietaten.

Kommunikasjon

Politiets Fellesforbund har gjennom hele koronapandemien vært opptatt av å være tilgjengelige, synlige og tett på medlemmene våre via media, **www.pf.no**, podkast, nyhetsbrev og sosiale medier.

Vi bruker media helt bevisst for å få gjennomslag for våre viktigste politiske saker. Pressedekningen er stor, og i løpet av 2021 har Politiets Fellesforbund og forbundsleder Sigve Bolstad vært omtalt 1 655 ganger i media. 1056 var nettsaker, 499 i papiraviser og 100 av sakene i TV/radio.

Nettsiden vår er under kontinuerlig utvikling. I 2021 hadde pf.no 524 928 unike sidevisninger, det er en økning på 18 prosent sammenlignet med året før. Vi har valgt å likestille nettsiden vår med Facebook som kommunikasjonskanal. Antall følgere på Facebook øker sakte, men sikkert år for år. Til sammen har vi 12.426 følgere. I begynnelsen av året opprettet Politiets Fellesforbund også en egen profil på Instagram.

Politiets Fellesforbund benytter Snapchat til rekruttering av studenter, i tillegg til at vi har et eget geofilter. Våre lokallag har også fått testet ut geofilter i en periode på de største enhetene, med gode resultater. Dette gir en kostnadseffektiv profilering av Politiets Fellesforbund både sentralt og lokalt. Politiets Fellesforbund er også til stede på Twitter og LinkedIn, samtidig som vi fortløpende vurderer andre sosiale medier som kan være aktuelle.

Podkasten «I varetekt – om politi og politikk» har vært en stor suksess siden oppstarten høsten 2020. Det er en samfunnspolitisk podkast om politiets samfunnsoppdrag, politikken rundt etaten, problemstillinger knyttet til politiets oppgaver og ikke minst de gode politihistoriene. Ved utgangen av 2021 hadde podkastepisodene blitt lastet ned over 280.000 ganger. Over halvparten bruker Apple podkast når de lytter til episodene, og gjennom 2021 var «I varetekt» flere ganger anbefalt av iTunes og Spotify. På grunn av full nedstenging av samfunnet før jul måtte vi sette podkasten på pause ut året og inntil videre.

Vi har også fått en rekke gode tilbakemeldinger på nyhetsbrevet som vi sender ut en gang i måneden. Det inneholder aktuelle saker fra **www.pf.no** og hadde i 2021 i snitt en åpningsrate på 54,6 prosent.



Politiforum

Politiforum er Politiets Fellesforbunds fagblad. Bladet eies av fagforeningen, men drives fritt og uavhengig gjennom redaktørplakaten. Politiforum har et kontrollert opplag på 20.209. Sist leserundersøkelse viser at 70 prosent av leserne opplever høy nytteverdi av magasinet og 81 prosent er meget eller ganske fornøyd med bladet. I 2021 hadde bladet 531 sitatsaker i andre medier. Antall besøkende på Politiforum.no har økt med over 50 prosent fra 2017 til 2021, og i 2021 hadde nettsiden for første gang over 1 million brukere. Lesetiden på papir er stabil, på rundt 30 minutter per utgave.

I 2021 vant Politiforum den prestisjetunge prisen for Årets magasincover under Medieprisutdelingen. Prisen ble tildelt for bladets «skrapeloddforside», til en artikkel om en større varslings sak på Hamar. Dette er andre gang Politiforum vinner denne prisen. Fagforeningen og redaksjonen er veldig stolt over å nå opp i kamp med magasiner fra en samlet norsk mediebransje. Bladet fikk hederlig omtale i Fagpressens forsidepris for samme forside.

Redaksjonen har tre faste stillinger: Journalist og nettredeaktør Karianne Grindem, journalist og utgavesjef Oda Aarseth og ansvarlig redaktør Erik Inderhaug. Heidi Bjørkedal er markeds konsulent i en 40 prosent stilling. I 2021 ble det regnskapsført et annonsesalg på 1 130 696 kroner, en økning fra 845 867 kroner i 2020. Bladstyret har igangsatt et større strategiarbeid for Politiforum, som blant annet skal undersøke alternative finansieringsløsninger og økt satsing på nettmagasin. Dette skal utredes våren 2022.